

KONFERENCIA: UVEDENIE AKREDITAČNÝCH ŠTANDARDOV

ONLINE WWW.SAAVS.SK; BRATISLAVA
23.-24. SEPTEMBER 2020

SLOVENSKÁ AKREDITAČNÁ AGENTÚRA PRE VYSOKÉ ŠKOLSTVO

NOVÁ NEZÁVISLÁ INŠTITÚCIA, KTORÁ VYKONÁVA
ČINNOSTI EXTERNÉHO ZABEZPEČOVANIA KVALITY
VYSOKOŠKOLSKÉHO VZDELÁVANIA
POSLEDNÉ ORGÁNY KREOVANÉ VO FEBRUÁRI 2020

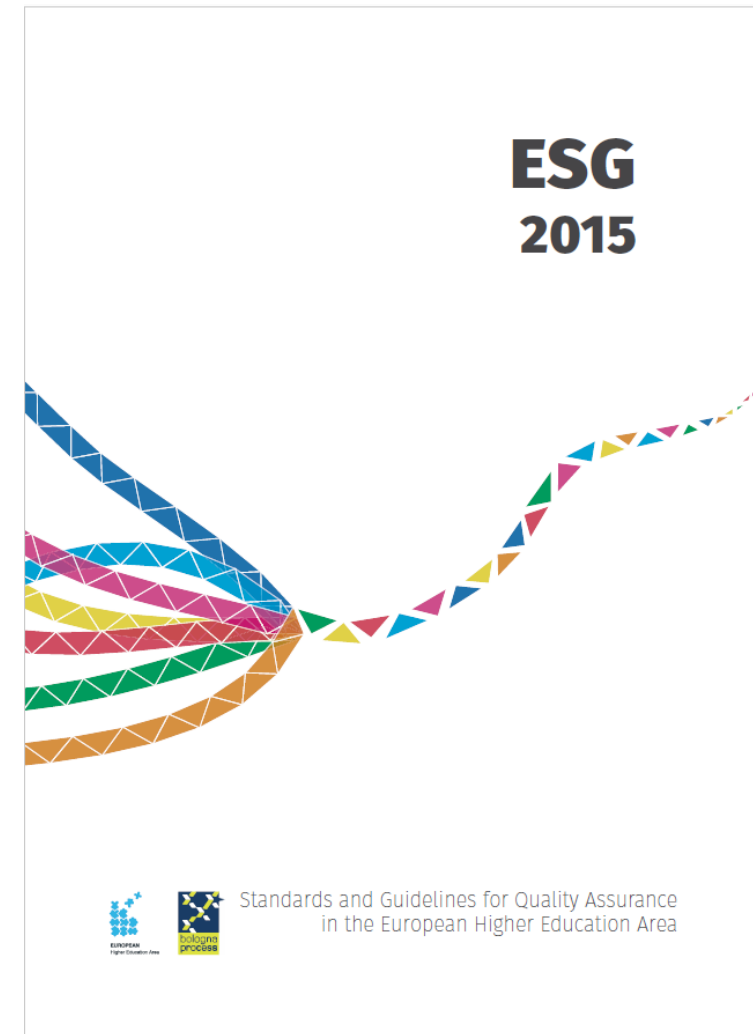

ZODPOVEDNOSŤ VYSOKÝCH ŠKÔL ZA POSKYTOVANÉ VZDELÁVANIE ESG2015

ROBERT REDHAMMER

EURÓPSKE ŠTANDARDY A USMERNENIA ESG 2015

Najprepracovanejší dokument
o zabezpečovaní kvality na
vysokých školách v Európe

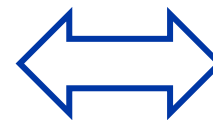

ŠTYRI PRINCÍPY ESG 2015

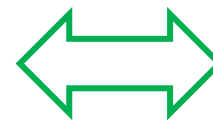
- **vysoké školy majú primárnu zodpovednosť za kvalitu** nimi poskytovaného vzdelania a jej zabezpečovanie;
- zabezpečovanie kvality **reflektuje rôznorodosť** systémov vysokoškolského vzdelávania, vysokých škôl, študijných programov a študentov;
- zabezpečovanie kvality **podporuje rozvoj kultúry kvality**;
- zabezpečovanie **rešpektuje potreby a očakávania študentov**, ostatných zainteresovaných strán a spoločnosti.

TRI ČASTI ESG 2015

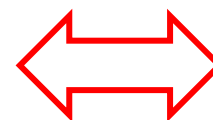
- interné zabezpečovanie kvality,
- externé zabezpečovanie kvality,
- agentúry na zabezpečovanie kvality.

Akreditačné štandardy

Akreditačné postupy

Akreditácia agentúry

PRINCÍP ZMENY AKREDITÁCIÍ V SR OD CENTRÁLNEHO POVOĽOVANIA K INTERNÉMU ZABEZPEČOVANIU KVALITY

V SÚLADE S EURÓPSKYMÍ ŠTANDARDMI
A USMERNENIAMI (**ESG 2015** anglická verzia)

LEGISLATÍVNY RÁMEC

Nový zákon č. 269/2018 Z. z.
o zabezpečovaní kvality
vysokoškolského vzdelávania

Novelizovaný zákon 131/2002 Z. z.
o vysokých školách

Nové pravidlá akreditácií
= akreditačné štandardy + metodika

ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2018

Vyhlásené: 26. 9. 2018

Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah dokumentu je právne záväzný.

269

ZÁKON

z 11. septembra 2018

o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania a o zmene
a doplnení zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene
a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ ČASŤ
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet zákona

Tento zákon upravuje vnútorný systém zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania (ďalej len „vnútorný systém“) a jeho overovanie, zriadenie a postavenie Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo (ďalej len „agentúra“) a jej konanie, udeľovanie akreditácie študijného programu a udeľovanie akreditácie habilitačného konania a konania na vymenúvanie profesorov (ďalej len „inauguračné konanie“).

§ 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto zákona sa rozumie

- standardmi pre vnútorný systém súbor požiadaviek na vnútorný systém a na spôsob jeho implementácie,
- standardmi pre študijný program súbor požiadaviek, ktorých plnením je podmienené udelenie akreditácie študijného programu,
- standardmi pre habilitačné konanie a inauguračné konanie súbor požiadaviek, ktorých plnením je podmienené udelenie akreditácie habilitačného konania a inauguračného konania,
- metodikou na vyhodnocovanie štandardov súbor postupov, kritérií a ukazovateľov, ktorých prostredníctvom pracovné skupiny výkonnej rady agentúry (ďalej len „pracovná skupina“) a zamestnanci agentúry vyhodnocujú plnenie štandardov a opatrení na zabezpečenie súladu vnútorného systému alebo jeho implementácie so štandardmi pre vnútorný systém (ďalej len „opravné opatrenie“),
- akreditáciou študijného programu oprávnenie uskutočňovať študijný program a udeľovať jeho absolventom zodpovedajúci akademický titul.

V ČOM JE NAJVÄČŠIA ZMENA?

- V zavádzaní mechanizmov zabezpečovania kvality čo najbližšie k poskytovanému vzdelávaniu
- zavádzanie protiváh = hlboko do vnútra vysokej školy
 - na všetky úrovne riadenia
 - do všetkých súčastí školy
 - vo všetkých aspektoch kvality

Vnútorňý systém
zabezpečovania
kvality (§3)

ZABEZPEČOVANIE (KVALITY)

- ROBIŤ VŠETKO PRETO,
ABY BOLA ZARUČOVANÁ KVALITA...
 - ...využiť všetky nástroje, mechanizmy, metódy, personálne odborné kapacity...
 - ...odstraňovať chyby ihneď, keď sa zistia...

PRINCÍPY ZABEZPEČOVANIA KVALITY

- **primárnu zodpovednosť** za kvalitu poskytovaného vzdelávania nesú vysoké školy (poskytovateľ)
- vysoká škola zabezpečuje kvalitu prostredníctvom implementácie a rozvoja **vnútorného systému** zabezpečenia kvality vysokoškolského vzdelávania (§ 3 zákona 269/2018 Z. z.)
 - = vysoká škola má štruktúry a mechanizmy, ktoré vyvažujú záujmy zainteresovaných strán...

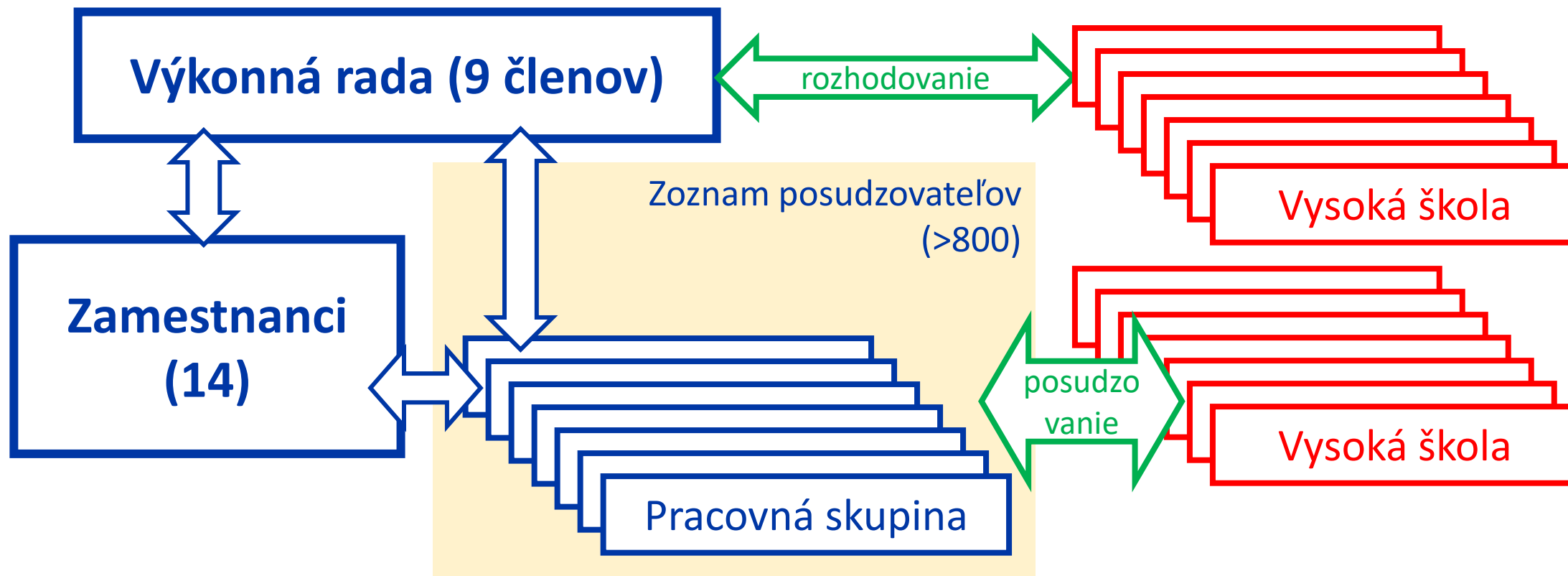
PRINCÍPY ZABEZPEČOVANIA KVALITY

- kľúčová je **účasť zainteresovaných strán** – aj študentov, zamestnávateľov a ďalších relevantných aktérov
- vzdelávanie a učenie sa **orientované na študenta** so zohľadnením očakávaní a potrieb zamestnávateľov a ďalších zainteresovaných strán
- činnosti **externého zabezpečenia** kvality vykonáva Slovenská akreditačná agentúra pre vysoké školstvo ako nezávislá verejnoprávna inštitúcia v súlade so zákonom č. 269/2018 Z. z.

EXTERNÉ ZABEZPEČOVANIE KVALITY

- vykonáva **Slovenská akreditačná agentúra pre vysoké školstvo** (ďalej len „agentúra“) ako nezávislá verejnoprávna inštitúcia v súlade so zákonom č. 269/2018 Z. z.;
- výkonná rada agentúry na účely **posúdenia konkrétnej žiadosti** alebo preskúmania podnetu vytvára **pracovné skupiny** z osôb uvedených v zozname posudzovateľov;
- súbor postupov, **kritérií a ukazovateľov**, ktorých prostredníctvom pracovné skupiny výkonnej rady agentúry a zamestnanci agentúry vyhodnocujú plnenie štandardov obsahuje **metodika na vyhodnocovanie štandardov**;
- pri posudzovaní sa budú využívať postupy **peer-review**.

ŠTRUKTÚRA AGENTÚRY (ZJEDNODUŠENÁ)

ŠTANDARDY

ČO SÚ TO AKREDITAČNÉ ŠTANDARDY?

- Štandardy sú požiadavky na (sústavné) zabezpečovanie kvality vysokoškolského vzdelávania (nie výskumu).

DOTERAJŠIE AKREDITÁCIE

- Pracovisko vysokej školy vypracovalo **návrh študijného programu**
- **Vedecká rada** fakulty študijný program **schválila**
- Rektor „posunul“ žiadosť o akreditáciu (právo realizovať) študijný program na akreditačnú komisiu
- Akreditačná komisia, poradný orgán vlády, **posúdila**
- Minister, člen vlády SR **rozhodol o práve realizovať** študijný program

NOVÉ PRÁVA K ŠTUDIJNÝM PROGRAMOM

- **Realizovať** študijný program
 - Prvá akreditácia študijného programu
 - Doterajšie práva na dobu určitú
- **Realizovať a upravovať** študijný program
 - Reakreditované študijné programy
 - Doterajšie práva na dobu neurčitú
- **Vytvárať** nové študijné programy v študijnom odbore a stupni
 - Po vyjadrení súladu vnútorného systému so štandardami

NOVÉ AKREDITÁCIE

- Pracovisko vysokej školy (fakulty) vypracuje **návrh** študijného programu
- Vysoká škola požiada o akreditáciu (právo realizovať) študijný program na akreditačnú agentúru
- Akreditačná agentúra, nezávislý orgán, **posúdi a rozhodne** (t. j. nie minister, ani iný štátny orgán)
- Škola získava právo **realizovať, alebo realizovať a upravovať** študijný program

alebo ak má **vysoká škola potvrdený súlad vnútorného systému** zabezpečovania kvality so štandardami, potom:

- Pracovisko vysokej školy (fakulty) vypracuje **návrh** študijného programu
- Príslušná **autorita**, „štruktúra“ **vysokej školy posúdi a rozhodne** (schváli alebo neschváli) študijný program
- Získava **právo vytvárať, realizovať a upravovať** študijné programy v príslušnom študijnom odbore.

POSTUP NÁVRHU ŠTANDARDOV

- pripravovala takmer desiatka špecialistov
- **bol viacnásobne konzultovaný so zainteresovanými stranami** (expertné skupiny, zástupcovia orgánov reprezentácií vysokých škôl, zástupcovia zamestnávateľov, ministerstvo školstva)

TEXT NÁVRHU ŠTANDARDOV

- formulácie **vychádzajú z definícií odborných pojmov a výrazov**, ktoré sú uvedené vo výkladovom slovníku
- súbor štandardov je navrhovaný celistvo, čiže sú v ňom zapracované viaceré **systemové väzby**, preto jednotlivé formulácie je potrebné **chápať v súvislostiach**

AKÉ SÚ ŠTANDARDY?

- Pokrývajú celú **šírku** aspektov zabezpečovania kvality
- Ťažisko **zodpovednosti** za kvalitu vzdelávania je na **vysokej škole**
- Pozornosť sa sústreďuje na **potreby študenta**, súčasné aj budúce
- Vyššia **náročnosť**: kompetentnosť, profesionalita a **kritická masa**
- **Rešpektujú rôznorodosť** vysokoškolského vzdelávania, vysokých škôl, študijných programov a študentov

ŠTRUKTÚRA ŠTANDARDOV – PODĽA ZÁKONA 269

- Štandardy pre **vnútorný systém** zabezpečovania kvality vysokej školy
- Štandardy pre **študijné programy**
- Štandardy pre **habilitačné a inauguračné konania**

DOTERAJŠIE PRÁVA (=AKREDITÁCIE)

- študijných programov zostávajú v platnosti,
- habilitačných a inauguračných konaní zostávajú v platnosti,
- ale do dvoch rokov ich musia zosúladiť so štandardami (do 1. 9. 2022).
- Agentúra bude môcť od 1.9.2020 začať konania voči vysokých školám aj z vlastného podnetu, ak je podozrenie z porušovania pravidiel.

NOVÉ POSTUPY NA VYSOKEJ ŠKOLE

- **Návrh** študijného programu musí pracovisko robiť **v spolupráci s praxou** a študentami
- Študijný program musí mať jasne vymedzené **ciele vzdelávania**, obsahové aj formálne náležitosti, prax musí potvrdiť škole relevanciu obsahu študijného programu ku **kvalifikácií** získanej jeho absolvovaním, ako predpoklad k výkonu identifikovaných **povolání**
- Študijný program **schvaľuje orgán vysokej školy** bez konfliktov záujmov jej členov (nie vedecká rada fakulty) ak má škola také práva
- Ak nemá vysoká škola právo vytvárať študijné programy v študijnom odbore, žiadosť o akreditáciu predkladá na SAAVŠ

ŠTANDARY: DESATORO ZABEZPEČOVANIA KVALITY

1. **Kvalita** na prvom mieste
2. **Obsah** vzdelávania – študijné programy
3. **Spôsob** vzdelávania – pedagogické metódy
4. Jasné **pravidlá** – rovnaké zaobchádzanie
5. Kompetentní **učitelia** – odborníci v odbore

ŠTANDARY: DESATORO ZABEZPEČOVANIA KVALITY

6. Primerané **zdroje** – a ich použitie
7. Riadenie na základe **faktov** – informácií
8. **Transparentnosť** – zverejňovanie
9. Cyklické vyhodnocovanie a **zlepšovanie**
10. **Otvorenosť** – externá expertíza

PRÍKLAD ŠTANDARDU VS5: VYSOKOŠKOLSKÍ UČITELIA

Vysoká škola zabezpečuje (1) dostatočný počet učiteľov s požadovanou (2) kvalifikáciou a (3) kompetentnosťou. Má zavedené štruktúry a procesy (4) spravodlivého a transparentného výberu učiteľov a ich ďalšieho odborného a osobného rozvoja. Kritériá vysokej školy na obsadzovanie miest vysokoškolských učiteľov vo funkciách docentov a profesorov sú v súlade so všeobecne záväznými predpismi.

PRÍKLAD ŠTANDARDU ŠP5. VYSOKOŠKOLSKÍ UČITELIA – PRINCÍPY

- (1) Študijný program má určeného garantujúceho učiteľa (profesora) a (2) vybavuje ho zodpovedajúcimi kompetenciami (právomocami)
- (3) Študijný program personálne zabezpečujú učitelia, ktorí majú (ukončenú) aspoň kvalifikáciu, ktorá zodpovedá poskytovanému vzdelávaniu
- (4) Kompetentnosť učiteľov a úroveň tvorivej činnosti škola dokumentuje na piatich výstupoch piatich učiteľov profilových predmetov („jadro personálneho zabezpečenia“)

ŠTANDARDY PRE HABILITÁCIE A INAUGURÁCIE

1. Vymedzenie odboru habilitačných konaní a inauguračných konaní (Hal) a priradenie k študijnému odboru
2. Úroveň vzdelávania v odbore Hal
3. Úroveň tvorivej činnosti v odbore Hal
4. Úroveň kritérií vysokej školy na vyhodnotenie splnenia podmienok pre získanie titulu docent a profesor
5. Personálne zabezpečenie Hal
6. Pravidlá a postupy Hal a ich dodržiavanie

ČASOVÁ OS ZAVÁDZANIA ŠTANDARDOV

- **Účinnosť štandardov od 1. 9. 2020**
- Nové žiadosti o akreditáciu študijných programov od 1.9.2020 do 31. 12. 2020, potom len v nových odboroch
- Zosúladenie vnútorných predpisov vysokých škôl so štandardami do 1.9.2022
- Prvé „akreditácie“ vnútorného systému škôl do konca 2024
- Druhé „akreditácie“ vnútorného systému do konca 2030

ĎAKUJEM ZA POZORNOSŤ